

Návrh

Pravidlá participatívneho rozpočtu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

I. Úvod

Participatívny rozpočet (ďalej len „PaRo“) je metóda participatívnej a inkluzívnej demokracie, kde sa členovia komunity učia, debatujú a uvažujú o prideľovaní verejných zdrojov. Je jedným z najefektívnejších demokratických nástrojov, ktorý umožňuje občanom priamo sa zapojiť do rozhodovania o prerozdelení časti verejných zdrojov, ktoré samospráva pre účely PaRo vyčlení.

Cieľmi zavedenia PaRo v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto je:

- a. zvýšiť účasť obyvateľov mestskej časti na verejných rozhodnutiach,
- b. priblížiť fungovanie samosprávy širokej verejnosti a zvýšiť transparentnosť procesov,
- c. vytvoriť priestor pre aktivity a záujmy obyvateľov zamerané na zlepšenie života v Starom Meste.

II. Všeobecné ustanovenia

1. Prostredníctvom jedného cyklu PaRo obyvatelia mestskej časti rozhodujú, ako bude vynaložená príslušná položka programu rozpočtu mesta na daný kalendárny rok.
2. Jeden cyklus PaRo sa realizuje v priebehu dvoch kalendárnych rokov. V prvom roku obyvatelia mestskej časti navrhnu a vyberú projekty, ktoré majú byť realizované z rozpočtu mestskej časti. Náklady na víťazné projekty nesmú prevyšovať sumu schválenú na PaRo na príslušný kalendárny rok miestnym zastupiteľstvom. Víťazné projekty sa stávajú súčasťou návrhu rozpočtu mestskej časti na nasledujúci kalendárny rok, v ktorom budú tieto víťazné projekty realizované.
3. O objeme finančných prostriedkov určených na PaRo rozhoduje miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (ďalej len „miestne zastupiteľstvo“). Schválený objem finančných prostriedkov určených na PaRo by mal byť minimálne 100 000 eur. Konkrétnu sumu na príslušný cyklus PaRo schvaľuje miestne zastupiteľstvo vo forme výzvy vždy pred začiatkom daného cyklu.
4. Etapy PaRo sú do dvoch rokov rozdelené tak, že v prvom roku sa zrealizuje:
 - a. navrhovanie a podávanie projektov,
 - b. posúdenie realizovateľnosti projektov Miestnym úradom mestskej časti Bratislava-Staré Mesto,
 - c. výber projektov obyvateľmi mestskej časti a alokácia financií pre konkrétne projekty do rozpočtu mestskej časti.

V druhom roku sa následne uskutoční:

- a. realizácia projektov a
 - b. hodnotenie príslušného cyklu PaRo.
5. Na základe rozhodnutia starostu vyhlasuje mestská časť Bratislava-Staré Mesto PaRo na príslušný kalendárny rok a po jeho odsúhlasení zverejní Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (ďalej len „MiÚ“) harmonogram jednotlivých etáp PaRo. Nový cyklus PaRo sa začína prvým verejným stretnutím.
6. O realizácii cyklu PaRo podľa jednotlivých etáp informuje MiÚ priebežne prostredníctvom webovej stránky participatívneho rozpočtu a bežnými informačnými kanálmi Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto.

III. Navrhovanie a podávanie projektov

1. Zámerom projektu má byť konkrétne opatrenie na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, ktoré prispeje ku skvalitneniu a zlepšeniu života v Starom Meste alebo jeho časti. Projekt môže mať charakter zmeny verejného priestoru alebo životného prostredia mestskej časti, prípadne môže podporiť služby pre Staromešťanov a Staromešťanky. Politická ani iná reklama nesmie byť súčasťou obsahového zamerania projektov ani súčasťou ich realizácie.
2. Maximálna výška podpory pre jeden projekt (vrátane DPH) je 20 000€. Táto suma by mala zahŕňať náklady spojené s vypracovaním technickej dokumentácie k projektu ako aj náklady na jeho realizáciu.
3. Predkladateľom projektu môže byť akýkoľvek obyvateľ Starého Mesta (fyzická osoba) alebo nezisková organizácia pôsobiaca na jeho území. Predkladateľom projektu nemôže byť poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Staré Mesto ani poslanec mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy. Predkladateľom tiež nemôže byť zamestnanec Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto.
4. Predkladateľ môže predložiť najviac jeden projekt v jednom cykle PaRo.
5. Realizátorom projektu môže byť výhradne mestská časť Bratislava-Staré Mesto.
6. Navrhovať projekty môžu obyvatelia Starého Mesta cez špeciálne určený formulár zverejnený na webstránke vo forme online formuláru aj editovateľného dokumentu na stiahnutie a odovzdať ho môžu nasledovnými spôsobmi:
 - a. prostredníctvom online formuláru zverejnenom na webovej stránke participatívneho rozpočtu a ostatných bežných komunikačných kanáloch,
 - b. mailom na adresu participacia@staremesto.sk,
 - c. poštou na adresu Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava,
 - d. prostredníctvom elektronickej schránky MiÚ,
 - e. osobne do podateľne MiÚ alebo na verejných stretnutiach organizovaných mestskou časťou v rámci procesu PaRo.
7. Verejné stretnutia zvoľáva MiÚ prostredníctvom štandardných informačných kanálov - napr. webová stránka, sociálne siete, adresný zoznam e-mailov, tlačené pozvánky, či Staromestské noviny, najneskôr dva týždne pred ich začatím. Uskutočňujú sa na území

mestskej časti a majú ustálený formát, rozdelený do troch častí:

- a. úvodná prezentácia,
- b. zber podnetov a nápadov,
- c. diskusia a zhrnutie priebehu stretnutia.

Priebeh verejného stretnutia moderuje a facilituje zamestnanec MiÚ, alebo osoba ním poverená.

8. Návrh projektu musí spĺňať nasledovné podmienky:
 - a. musí byť v súlade s výzvou PaRo na príslušné obdobie,
 - b. musí mať verejnoprospešný charakter a jeho výsledok musí byť prístupný a určený pre obyvateľov Starého Mesta,
 - c. je realizovateľný v rámci jedného kalendárneho roka,
 - d. musí byť realizovaný na území mestskej časti,
 - e. musí byť realizovateľný na majetku mestskej časti alebo na majetku v správe mestskej časti so súhlasom vlastníka,
 - f. predkladateľ sa musí preukázateľne zúčastniť minimálne na jednom stretnutí k rozpracovávaniu projektov. Bližší počet stretnutí určí harmonogram príslušného cyklu PaRo.
9. Finálny návrh projektu je potrebné predložiť mestskej časti Bratislava-Staré Mesto v termíne, ktorý určí harmonogram príslušného cyklu PaRo.
10. Každý doručený návrh projektu prejde formálnou kontrolou zo strany MiÚ. Najneskôr do 10 pracovných dní od ukončenia zberu návrhov projektov bude predkladateľ písomne alebo elektronickou formou vyzvaný zo strany MiÚ na odstránenie prípadných formálnych nedostatkov a bude mu potvrdené prijatie návrhu.
11. Ak nedostatky nebudú odstránené do 14 dní od zaslania výzvy predkladateľovi, návrh projektu nebude postúpený do ďalšej etapy príslušného cyklu PaRo. Takéto návrhy budú zverejnené na webovej stránke participatívneho rozpočtu aj s odôvodnením.
12. Až po odstránení prípadných formálnych nedostatkov a potvrdení splnenia podmienok výzvy bude návrh projektu postúpený na posúdenie realizovateľnosti.

IV. Posúdenie návrhov projektov Miestnym úradom Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

1. Príslušné oddelenia MiÚ zhodnotia realizovateľnosť návrhov projektov so zreteľom na podmienky uvedené v článku III. bode 8 tohto dokumentu, ako aj na možnosti realizovania projektu z pozície miestneho úradu.
2. Cieľom posúdenia projektov je preveriť počiatočnú realizovateľnosť a maximalizovať počet realizovateľných návrhov. Zamestnanci MiÚ budú v tejto etape aktívne komunikovať s predkladateľmi projektov a hľadať najlepšie možnosti ich riešenia.

3. Každý predkladateľ projektu bude zo strany MiÚ písomne alebo elektronickou formou vyrozumený o výsledkoch posúdenia jeho návrhu. V prípade, že predkladateľ neakceptuje navrhnuté úpravy, projekt nebude postúpený do ďalšej etapy PaRo. Takéto návrhy budú zverejnené na webovej stránke participatívneho rozpočtu aj s odôvodnením.

V. Výber projektov

1. Návrhy projektov, ktoré boli postúpené po posúdení obsahovej stránky do ďalšej etapy príslušného cyklu PaRo, budú verejne prezentované v rámci druhého verejného stretnutia. Jeho termín určí harmonogram príslušného cyklu PaRo. Stretnutie moderuje a facilituje zamestnanec MiÚ, alebo osoba ním poverená.
2. Účelom druhého verejného stretnutia je:
 - a. predstavenie jednotlivých návrhov projektov širokej verejnosti,
 - b. diskusia o jednotlivých návrhoch.
3. Do termínu druhého verejného stretnutia môže predkladateľ svoj návrh stiahnuť, a to:
 - a. písomnou formou na adresu: Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava,
 - b. elektronicky e-mailom na adresu participacia@stare mesto.sk.
4. Všetky realizovateľné návrhy projektov budú zverejnené na webovej stránke participatívneho rozpočtu. Z nich sa na základe hlasovania rozhodne o projektoch, ktoré postúpia do ďalšej etapy príslušného cyklu PaRo.
5. Presný termín hlasovania o projektoch určí harmonogram príslušného cyklu PaRo. Termín by mal byť určený vždy na jeseň kalendárneho roka, v ktorom bola vyhlásená výzva na predkladanie návrhov projektov.
6. Finálne hodnotenie návrhov projektov prebieha kombináciou troch hodnotení s rôznou váhou:
 - a. hlasovanie trvalo prihlásených obyvateľov mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (60 %),
 - b. hlasovanie obyvateľov bez trvalého pobytu v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (15 %),
 - c. verejným zvažovaním (25 %).Hlasovanie obyvateľov prebieha fyzickou a elektronickou formou.
7. Verejné zvažovanie predstavuje hodnotenie, v rámci ktorého jednotlivé návrhy projektov navzájom posudzujú samotní predkladatelia. Stretnutie vedie zamestnanec MiÚ, alebo osoba ním poverená. V úvode stretnutia sa účastníci dohodnú na kritériách, na základe ktorých budú hodnotiť jednotlivé projekty. Predkladateľ nemôže hodnotiť vlastný návrh projektu.
8. Podmienky pre elektronické a fyzické hlasovanie o návrhoch projektov sú rovnaké, a to:
 - a. hlasovania sa môže zúčastniť každý plnoletý obyvateľ,

- b. na hlasovacom lístku alebo v online formulári vyplní hlasujúci svoje kontaktné údaje a adresu trvalého pobytu,
 - c. z projektov na hlasovacom lístku alebo v online formulári určí hlasujúci minimálne tri návrhy, ktorým chce dať svoj hlas. Maximum návrhov, za ktoré môže obyvateľ hlasovať, bude určené podľa celkového počtu návrhov zaradených do hlasovania na hlasovacom lístku a v online formulári.
 - d. Obyvateľ môže v jednom cykle PaRo hlasovať iba jedenkrát. Vyberie si, či to bude prostredníctvom hlasovacieho lístka alebo online formuláru.
- 9. Výstupom rozhodovania je zoznam víťazných projektov určených na realizáciu, ktorý mestská časť Bratislava-Staré Mesto zverejní na webovej stránke participatívneho rozpočtu a prostredníctvom svojich bežných informačných kanálov.
- 10. Poradie projektov sa určí nasledovne:
 - a. v rámci všetkých troch hodnotení sa spočítajú hlasy pre jednotlivé návrhy,
 - b. finálne poradie návrhov projektov sa určí po zohľadnení váhy jednotlivých hodnotení uvedených v článku V. bode 2 tohto dokumentu,
 - c. počet víťazných projektov sa odvíja od vyčerpania maximálnej sumy určenej na realizáciu projektov v príslušnom cykle PaRo.
- 11. Víťazné projekty sa stávajú súčasťou návrhu rozpočtu mestskej časti na najbližší kalendárny rok.

VI. Realizácia projektov

- 1. Projekty alebo zadania vybrané ako víťazné sa realizujú v kalendárnom roku nasledujúcom po ich výbere.
- 2. Realizátorom víťazných projektov je mestská časť Bratislava-Staré Mesto prostredníctvom príslušných oddelení MiÚ a aktívnej účasti predkladateľa.

VII. Hodnotenie participatívneho rozpočtu

- 1. Hodnotenie každého cyklu PaRo zaistí koordinátorka participatívneho rozpočtu v spolupráci s predkladateľmi projektov a ostatnou verejnosťou.
- 2. Hodnotenie každého cyklu PaRo obsahuje minimálne:
 - a. dotazník spokojnosti pre predkladateľov,
 - b. vyhodnotenie spätnej väzby od hlasujúcich obyvateľov,
 - c. zber spätnej väzby k procesu PaRo od realizátorov z príslušných oddelení na MiÚ.
- 3. Podľa potreby je možné zorganizovať deliberatívne fórum na vyriešenie problémov, ktoré vyplynú zo spätnej väzby zapojených aktérov. Na deliberatívnom fóre je možné v prípade potreby prerokovať aj pravidlá PaRo. Ak z hodnotiacej fázy procesu vziať nedostatky,

deliberatívne fórum a zamestnanci MiÚ môžu navrhnúť opatrenia pre ich zlepšenie do budúceho cyklu a prípadne iné nastavenie pre lepšie budúce fungovanie.

4. Výsledok hodnotenia každého cyklu PaRo je predkladaný na vedomie miestnemu zastupiteľstvu v najskoršom možnom termíne po dokončení hodnotenia.

VIII. Záver

1. V nadväznosti na VZN č. 3/2023, ktorým sa určujú pravidlá poskytovania dotácií z rozpočtu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, platí, že projekty a zadania v zmysle týchto pravidiel PaRo sa nezapočítavajú do celkového počtu žiadostí o dotáciu, ktoré môže predložiť oprávnený subjekt podľa VZN č. 3/2023 a ich prípadná finančná podpora v zmysle týchto pravidiel PaRo sa nezapočítava do celkovej sumy finančných prostriedkov, ktoré podliehajú schvaľovaniu podľa VZN č. 3/2023.
2. Tieto pravidlá sú podkladom pre konkrétne výzvy jednotlivých cyklov participatívneho rozpočtu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto.